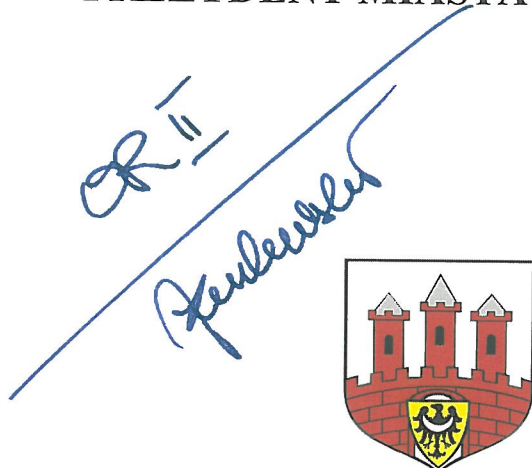

PREZYDENT MIASTA BOLESŁAWIEC

Sprawozdanie z wykonania zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w roku 2018 w Gminie Miejskiej Bolesławiec

I ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA
Kornel Filipowicz

Bolesławiec - luty 2019

I. WSTĘP

Zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii były realizowane w 2018 r. w ramach „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018” przyjętym w dniu 20. grudnia 2017 r. uchwałą nr XLII/429/2017 Rady Miasta Bolesławiec. Za cel nadrzędny uznano w Programie odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności zapobieganie powstawania nowych problemów alkoholowych oraz narkomanii, zmniejszanie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

II. REALIZACJA ZADAŃ

Realizacja w 2018 roku zadań, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przebiegała zgodnie z założeniami określonymi w „Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018”.

Realizowano następujące zadania ustawowe:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
--

W ramach **pierwszego zadania**, podejmowano następujące działania:

- pomoc dla osób uzależnionych po ukończonym podstawowym programie terapii;
- wsparcie osób współuzależnionych w ramach określonych programów terapeutycznych;
- pomoc dla Dorosłych Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych (DDD) oraz Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA);
- ograniczanie strat i szkód dla osób uzależnionych w ramach pracy streetworkera;
- wszczynano procedurę zobowiązującą do podjęcia leczenia odwykowego;

W 2018 roku procedurę zobowiązującą do podjęcia leczenia odwykowego wszczynano wobec 157 osób. Biegli sądowi wydali 61 opinii o uzależnieniu od alkoholu. Do Sądu Rodzinnego skierowano 34 wnioski o leczeniu odwykowym lub o przymusowe doprowadzenie przez policję na badanie do biegłych sądowych.

Na mocy artykułu 21 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w zakładach lecznictwa odwykowego. Od osób uzależnionych od alkoholu nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu (art. 21 ust. 3 Ustawy). Leczenie uzależnienia jest dobrowolne, za wyjątkiem sytuacji sądowego zobowiązania do leczenia, które zostały określone w art. 24 Ustawy.

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 1:

L.P	Rodzaj wskaźnika	Rok 2017	Rok 2018
1.	Liczba pacjentów objętych pomocą po ukończonym programie podstawowej terapii	8	6
2.	Liczba osób współzależniowych, korzystających z programów terapeutycznych dla członków rodzin	11	9
3.	Liczba osób, które skorzystały z pomocy streetworkera	72	70

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W ramach **drugiego zadania** podjęto następujące zadania:

- w celu tworzenia i rozwijania spójnego i wielopoziomowego systemu zapobiegania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy Rada Miasta Bolesławiec uchwałą Nr XII/216/2016 z dnia 27 stycznia 2016 r. przyjęła „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016- 2020”. Twórcy Programu przyjęli cztery zasadnicze założenia programowe: systemowość, interdyscyplinarność, kompleksowość i efektywność. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz rodziny powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Realizatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań.

W roku 2018 prowadzono w różnych placówkach działania związane z udzielaniem pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą, w wyniku rozstrzygnięcia konkursu ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty uprawnione do prowadzenia działalności w sferze pożytku publicznego, a także podmioty, których przedmiot działalności obejmuje zadania określone w art. 2 ustawy o zdrowiu publicznym.

Realizację zadań powierzono:

- 1) Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, z siedzibą w Bolesławcu przy ul. Jarzębinowej 49. Merytoryczny zakres działań określono jako **organizacja działań punktu informacyjno-konsultacyjnego – pomoc psychologiczna i prawna dla osób współzależniowych, osób z syndromem DDA/DDD – w ramach realizacji programu pt. „Żyć godnie z kryzysami w rodzinie”.**

Prowadzono działania nad konstruktywnymi sposobami rozwiązywania problemów

osobistych osób uzależnionych, a szczególnie współuzależnionych oraz osób uwikłanych w przemoc w rodzinie. Kontynuowano wsparcie psychologiczne dla osób z syndromem dorosłego dziecka alkoholika w ramach grupy DDA. Z pomocy w roku 2018 skorzystało ogółem 59 osób (grupa dla DDA – 9 osób, konsultacje psychologiczne dla 25 osób, porady prawne dla 11 osób, pomoc duchowa dla 14 osób). Wysokość dotacji: **10.000 zł – wykorzystano w 100 %**.

2) Zarządowi Oddziału Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Bolesławcu na **prowadzenie Punktu Wsparcia Rodzin**. Realizacja zdania wspomagała system lokalnej koalicji w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prowadzono poradnictwo psychologiczne i prawne dla osób doznających przemocy. W roku 2018 w ramach pracy Punktu – udzielono 94 informacji prawnych (z zakresu prawa cywilnego, prawa rodzinnego, prawa administracyjnego, pomocy społecznej, prawa pracy), z pomocy psychologicznej skorzystało 14 osób. Wysokość dotacji: **3.000 zł – wykorzystano w 100 %**.

3) Zadania „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020” realizowane były w ramach działań pn. **Ośrodka Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc** prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, w siedzibie MOPS. Ośrodek zapewniał specjalistyczną pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie i osób uwikłanych w przemoc, w tym także dla dzieci i młodzieży oraz sprawców przemocy. Ośrodek Wsparcia zapewniał: poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży, wsparcie psychoterapeutyczne dla całych rodzin oraz pomoc terapeuty uzależnień dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Z danych uzyskanych z MOPS wynika, że w okresie od 05.01.2018 r. do 31.12.2018 r. z pomocy Ośrodka skorzystały ogółem 202 osoby, w tym: 54 osoby skorzystały z konsultacji psychologicznej, 109 osób objętych było pomocą terapeutyczną psychoterapeuty, 39 osób skorzystało ze spotkań z terapeutą uzależnień. Planowana kwota: 65.945 zł – **wykorzystano 65.361 zł**.

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 2:

Lp.	Rodzaj wskaźnika	Rok 2017	Rok 2018
1.	Liczba porad i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w ramach grup roboczych w MOPS)	158	127
2.	Liczba osób uwikłanych w przemoc uczestniczących w programach terapeutycznych Ośrodka Wsparcia	100	202
3.	Liczba rodzin z problemem alkoholowym, w których policja wielokrotnie podejmowała interwencję w związku z przemocą domową.	103	85
4.	Liczba osób zgłaszających się do punktów		

	informacyjno – konsultacyjnych	414	159
5.	Liczba rodzin, w których występuje problem uzależnień, objętych pomocą materialną i finansową w ramach pomocy społecznej	118	111
6.	Wysokość środków finansowych wydatkowanych na pomoc społeczną rodzinom z problemami uzależnień	372.803	467.776

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach **trzeciego zadania** podjęto następujące działania:

W ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do dzieci, młodzieży, rodziców i ogółu społeczeństwa prowadzono:

1. Świetlice profilaktyczno- środowiskowe (przy szkołach) na terenie miasta:

- 1.1. Świetlica profilaktyczno-środowiskowa w SP nr 1
- 1.2. Świetlica profilaktyczno-środowiskowa w SP nr 2
- 1.3. Świetlica profilaktyczno-środowiskowa w SP nr 3.
- 1.4. Świetlica profilaktyczno-środowiskowa w SP nr 4.

W ww. Świetlicach prowadzono stałą, systematyczną współpracę z rodziną dziecka, rozpoznawano sytuację dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej, organizowano czas wolny, prowadzono zajęcia tematyczne, indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą, prowadzono dokumentację pracy z dzieckiem i z grupą, współpracowano z innymi instytucjami, dożywiano dzieci, pomagano dzieciom w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi itp.). Zajęcia prowadzone były przeważnie przez 3 dni w tygodniu po 3 godz. dziennie.

Na funkcjonowanie Świetlic przy szkołach w 2018 roku wydatkowano ogółem **kwotę 43.810 zł**. Środki te zostały wykorzystane na prowadzenie zajęć z dziećmi i młodzieżą (26.323 zł) na dożywianie dzieci (11.532 zł) i doposażenie świetlic (5.955 zł). Z oferty skorzystało 72 dzieci.

2. Na mocy zawartych ze szkołami porozumień prowadzono:

a) programy profilaktyczno-rozwojowe zwiększające skuteczność działań wobec zaburzeń zachowania wynikających z eksperymentowania ze środkami zmieniającymi świadomość, dysfunkcji w rodzinie, przemocy w rodzinie, agresji rówieśniczej, w tym realizacja projektu przeciwdziałanie agresji – zajęcia sportowo-rekreacyjne rozładowujące napięcia. **Realizacja tych programów w postaci zajęć sportowych na basenie z elementami profilaktyki uzależnień** odbywała się z klasami pierwszymi i drugimi szkół podstawowych oraz klasami drugimi gimnazjów (do czerwca 2018 r.) na Krytej Pływalni Sportowo-Rekreacyjnej w Bolesławcu „Orka”. Na powyższe programy wydatkowano ogółem kwotę **148 951 zł**. Działaniami tymi objętych było **936** dzieci i młodzieży szkolnej.

b) programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży realizowane w szkołach podstawowych przez specjalistów zewnętrznych w ramach profilaktyki uzależnień;

– programy profilaktyczne dla dzieci pn.: „Cukierki”, „Tajemnica zaginionej skarbonki”, „Debata”, „Radość bez złości”, „Bezpieczna szkoła”, „Komputer, Internet, Gry – nauka i zabawa czy uzależnienie”, „Potrafię być sobą”, „Życie w zgodzie i radości”, „Nie daj się złapać w Sieć”,

– programy profilaktyczne dla młodzieży: „Smak życia – czyli debata o dopalaczach”, „NOE”, „Przeciw narkotekom - ku afirmacji życia”, „Odmów – nie bierz”, „Stop cyberprzemocy”.

Ponadto, w ramach programów profilaktycznych odbyły się spotkania z rodzicami pt. „Twoje dziecko online”, „Bezpieczna szkoła”, „Ustrzec dziecko, alkohol, narkotyki” oraz szkolenia dla nauczycieli pt. „narkotyki – mity a rzeczywistość”, „Dopalacze – nowe zagrożenie”.

Ww. programami objęto 2 027 uczniów, 125 nauczycieli i około 360 rodziców.

W związku ze zdiagnozowaniem ryzykownych zachowań narkotykowych u młodzieży z klas gimnazjalnych (na podstawie ankiet przeprowadzonych przez realizatorów programów profilaktycznych w I półroczu 2018 r.) uczniowie z III klas gimnazjalnych, wszystkich szkół podstawowych w Bolesławcu (tj. SP 1, SP 2, SP 5), w tym Publicznej Szkoły Podstawowej Zakonu Pijarów - zostali objęci programem profilaktycznym pn. „Zdobądź Everest”, który był przeprowadzony przez podmiot zewnętrzny (Centrum Edukacyjno-Szkoleniowe) w okresie od września do listopada 2018 r. Program miał na celu wzmocnienie umiejętności indywidualnych i społecznych uczniów, w tym wypracowanie wśród uczestników Programu pożądanych postaw względem sytuacji ryzykownych. W ramach tego programu odbyły się także jednorazowe spotkania z rodzicami oraz nauczycielami. Programem objęto 15 oddziałów klas III gimnazjalnych tj. 414 uczniów.

Dla wszystkich rad pedagogicznych Szkół Podstawowych w Bolesławcu zostało przeprowadzone szkolenie w ramach rekomendowanego programu profilaktycznego pn. „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”, którego celem było podniesienie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli. Dodatkowo, wybranych 16 nauczycieli ze wszystkich szkół podstawowych w Bolesławcu (w tym pedagogów) zostało przygotowanych do rozpoznawania zagrożeń i podejmowania w szkołach działań interwencyjnych wobec uczniów sięgających po środki psychoaktywne (nikotyna, alkohol, narkotyki).

Na powyższe programy profilaktyczne wydatkowano kwotę: **83.400 zł**.

3. W ramach organizacji działań w zakresie profilaktyki uzależnień oraz promocji zdrowia i propagowanie trzeźwych obyczajów, podjęte były następujące przedsięwzięcia:

a) zakupiono materiały do przeprowadzenia w szkołach ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, skierowanej do dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych. Do kampanii przystąpiły 3 Szkoły Podstawowe z terenu Bolesławca (SP 2, SP 3, SP 5); wydatkowano na ten cel kwotę: **7.380 zł.**

b) zakupiono materiały edukacyjne do przeprowadzenia w szkołach podstawowych: SP 1, SP 2, SP 4 w Bolesławcu działań profilaktycznych mających na celu opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród nastolatków, według „Programu Domowych Detektywów” przez nauczycieli przeszkolonych w ramach tego Programu; wydatkowano na ten cel kwotę: **1.730 zł.**

c) W ramach realizacji kampanii społecznej dotyczącej zachowania trzeźwości przez uczestników ruchu drogowego w mieście Bolesławiec, zakupiono 5 sztuk urządzeń AlcoBlow- służących do samodzielnej, przez kierowców, identyfikacji poziomu alkoholu w wydychanym powietrzu. Alkomaty przekazano Komendzie Powiatowej Policji w Bolesławcu celem rozmieszczenia ich na terenie Bolesławca i umożliwienie mieszkańcom samodzielnej kontroli stanu trzeźwości; wydatkowano na ten cel kwotę: **6.600 zł.**

d) Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w Bolesławcu zlecono realizację różnorodnych programów profilaktyczno-rozwojowych zwiększających skuteczność działań wobec zaburzeń zachowania wynikających z używania środków zmieniających świadomość. Istotnym działaniem była organizacja czasu wolnego mieszkańcom Bolesławca, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, w tym udział w formach alternatywnych do używania środków zmieniających świadomość, Internetu i gier komputerowych oraz innych zjawisk patologicznych, w tym projekty ujęte w tabeli poniżej:

<i>Projekt 1. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży pozostających w Bolesławcu w czasie ferii zimowych i wakacji letnich w formach alternatywnych do używania środków zmieniających świadomość, Internetu i gier komputerowych oraz innych zjawisk patologicznych</i>					
Działanie	Koszt		Liczba uczestników		
	planowany	wykonany	czynni	bierni	objęci akcją edukacyjną
„Aktywne ferie - ferie bez nudy”	3.000	2.997,27	544	100	700
„Sportowe wakacje - wakacje bez nudy”	10.000	9.993,97	4810	1 500	6 000
<i>Projekt 2. Program "Żyj aktywnie"</i>					
„Letnia Spartakiada Świetlic	3.000	2.979,01	94	60	150

Środowiskowych”					
Festyn "Na Zdrowie – żyj aktywnie i zdrowo”	3.000	2.999,46	108	150	250
Turniej Drużyn Podwórkowych – Bolesławieckie Orliki	6.000	5.991,02	112	300	400
Integracyjny Letni Bieg między Mostami	3.000	2973,69	167	200	400
Ogółem:	28.000	27.934,42	5 602	2 160	7 750

Zakładane cele długofalowe:

- wyrobienie nawyku uprawiania sportu (rekreacji) jako alternatywnego do używania środków zmieniających świadomość sposobu spędzania czasu wolnego,
- wykreowanie „mody na sport”,
- rozwój edukacji publicznej, w tym współpraca z lokalnymi mediami, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień wśród dzieci i młodzieży,
- wzrost świadomości uczestników projektu o szeroko rozumianych problemach uzależnień.

Na działania wydatkowano **kwotę 27.934,42 zł.**

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 3:

Lp.	Rodzaj wskaźnika	Rok 2017	Rok 2018
1.	Liczba młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych (realizowanych przez podmioty zewnętrzne)	1 442	3 336
2.	Liczba szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych, w których prowadzone są programy profilaktyczne	9	6
3.	Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w związku z zabronioną sprzedażą alkoholu nieletnim	0	0
4.	Liczba przedsiębiorców biorących udział w szkoleniach	41- Sprzedawców - szkolenie podczas kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	22

Ad. 4. – rok 2018 - Podczas szkolenia przekazano sprzedawcom materiały edukacyjno-informacyjne dotyczące zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim (plakaty, naklejki, ulotki edukacyjne).

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych.

Zadanie czwarte polegało na :

– wspieraniu realizacji programów z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i zwalczania narkomanii, w wyniku rozstrzygnięcia konkursu ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty uprawnione do prowadzenia działalności w sferze pożytku publicznego, w następujący sposób:

1. Prowadzono w różnych częściach miasta świetlice profilaktyczno-środowiskowe, a w nich zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, zajęcia terapii pedagogicznej i socjoterapii dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, w tym z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu lub narkomanii, w tym:

1.1. Świetlica profilaktyczno-środowiskowa przy Parafii p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa , ul. Jarzębinowa 49 na Osiedlu Kwiatowym: – koszt **4.000 zł, dotację wykorzystano w 100%**. W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. z zajęć Świetlicy skorzystało ok. 48 dzieci i młodzieży (w zależności od rodzaju zajęć – odbywały się one raz w tygodniu lub dwa – trzy razy w miesiącu).

1.2. Świetlica profilaktyczno-środowiskowa przy Parafii p. w. Wniebowzięcia NMP i Św. Mikołaja, ul. Kościelna 3 – koszt **15.000 zł, dotację wykorzystano w wysokości 100%**. W okresie od lutego do grudnia 2018 r. w zajęciach Świetlicy uczestniczyło 14 dzieci przez jeden dzień w tygodniu - soboty po 5 godz. W Świetlicy odbywały się warsztaty z robotyki i oprogramowania oraz zajęcia z wykorzystaniem gier planszowych.

1.3. Świetlica profilaktyczno-środowiskowa przy ul. Wojska Polskiego - prowadzona przez Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „TOP” Bolesławiec – koszt: **32.000 zł, dotację wykorzystano w 100%**. W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. w zajęciach Świetlicy uczestniczyło około 12 dzieci przez 6 dni w tygodni po 3 godz. dziennie – do końca sierpnia 2018 r. Od września 2018 r. Świetlica w soboty była zamknięta.

2. Dofinansowano „**Prowadzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego ds. Uzależnień**”, realizowanego przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu. Planowany koszt: **17.000 zł, dotację wykorzystano w 100%**. Pomocą w Punkcie objęto ok. 220 osób, w tym uzależnionych i współuzależnionych.

3. Dofinansowano prowadzenie **Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego – pomoc psychologiczna i prawna dla osób współuzależnionych, osób z syndromem DDA/DDD – w ramach realizacji programu pt. „Życie godnie z kryzysami w rodzinie”**, realizowanego przez Parafię Rzymskokatolicką pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bolesławcu. Planowany koszt: **10.000 zł – dotację wykorzystano w 100%**. Z pomocy w ramach ww. Programu skorzystało 59 osób.

4. Dofinansowano prowadzenie przez Stowarzyszenie Odnowa Życia działań wspierających dla osób i rodzin wychodzących z uzależnienia lub pozostających w abstynencji. Dotację w wysokości 10.000 zł wykorzystano w 100% na: organizację czasu wolnego dla trzeźwych alkoholików i ich rodzin (zajęcia kulturalno-oświatowe, spotkania trzeźwościowe w ramach integracji rodzin, udział w wyjazdowych warsztatach mających na celu wsparcie terapeutyczne uzależnionych i współuzależnionych), zajęcia psychologiczno-edukacyjne dla grupy osób współuzależnionych.

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 4:

Lp.	Rodzaj wskaźnika	Rok 2017	Rok 2018
1.	Liczba stowarzyszeń stale współpracujących w ramach Programu	7	6
2.	Liczba programów realizowanych przez stowarzyszenia i inne organizacje lub osoby działające w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień.	4	3

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W ramach **piątego zadania** podjęto następujące działania:

- zgodnie z intencją ustawodawcy w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawy bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

Zadanie realizowane było poprzez podjęcie uchwał dotyczących liczby punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, jak i szczegółowych warunków wydawania zezwoleń – do 12.09.2018 r. obowiązywała **Uchwała Nr XLI/327/01 Rady Miejskiej w Bolesławcu z dnia 20 sierpnia 2001 r.** (tekst jednolity), w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu /z wyjątkiem piwa/ przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży, zasad usytuowania na terenie miasta miejsc sprzedaży napojów alkoholowych oraz wyznaczenia miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych zawierających więcej niż 4,5% alkoholu podczas imprez na otwartym powietrzu. **Maksymalny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych do dnia 12.08.2018 r. wynosił ogółem 135** (w tym: 85 – detal, tj. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Bolesławiec, 50 – gastronomia, tj. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie miasta Bolesławiec)

W dniu 13.09.2018r. weszła w życie **Uchwała nr LII/521/2018 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 29.08.2018 r.** w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Bolesławiec. Zgodnie z nową uchwałą, ustalona została na terenie miasta Bolesławiec **maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ilości 355** (w tym: detal, tj. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 235, gastronomia, tj. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 120).

A. Liczba punktów sprzedaży.

- Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

Ogółem:	na dzień 31 grudnia 2017 r.	na dzień 31 grudnia 2018
Poza miejscem sprzedaży /detal/ -	78	- 71
w tym:		
do 4,5% alkoholu oraz piwo	- 75	- 67
powyżej 4,5% do 18 %	- 71	- 65
powyżej 18%	- 69	- 62
W miejscu sprzedaży / gastronomia/ -	39	- 45
w tym:		
do 4,5 % oraz piwo	- 38	- 44
powyżej 4,5% do 18 %	- 27	- 32
powyżej 18%	- 28	- 27

B. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Liczba aktualnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi:

Ogółem:	na dzień 31 grudnia 2017 r.	na dzień 31 grudnia 2018 r.
Poza miejscem sprzedaży /detal/ -	215	- 194
w tym:		
do 4,5 % oraz piwo	- 75	- 67
powyżej 4,5% do 18 %	- 71	- 65
powyżej 18 %	- 69	- 62
W miejscu sprzedaży / gastronomia/ -	93	- 103
w tym:		
do 4,5% oraz piwo	- 38	- 44
powyżej 4,5% do 18 %	- 27	- 32
powyżej 18%	- 28	- 27

Liczba **zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych **wydanych w 2017 r. i w 2018 r.** według stanu:

Ogółem	na dzień 31 grudnia 2017 r.	na dzień 31 grudnia 2018 r.
Poza miejscem sprzedaży /detal/ -	28	- 30
w tym:		
do 4,5% oraz piwo	- 9	- 11

powyżej 4,5% do 18%	-	10	- 10
powyżej 18%	-	9	- 9
W miejscu sprzedaży /gastronomia/	-	19	- 30
w tym:			
do 4,5% oraz piwo	-	7	- 14
powyżej 4,5% do 18%	-	6	- 10
powyżej 18%	-	6	- 6

C. Decyzje o cofnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W roku **2017** nie cofnięto żadnego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. Przeprowadzono jedno postępowanie w sprawie cofnięcia zezwolenia. Postępowanie zostało umorzone z powodu braku podstaw do cofnięcia zezwolenia.

W roku **2018** nie cofnięto żadnego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. Nie prowadzono żadnych postępowań w sprawie cofnięcia zezwoleń.

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 5:

L.P	Rodzaj wskaźnika	Rok 2017	Rok 2018
1.	Liczba kontroli i interwencji członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zgłoszonych przypadkach sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw	4	0
2.	Liczba opinii pozytywnych i negatywnych w postępowaniu o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Bolesławiec (limit i lokalizacja punktów)	52 Pozytywne	34 Pozytywne
3.	Liczba przeprowadzonych kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych- kontrola rzetelności składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży	41	30

6. Wsparcie działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji, a także działań na rzecz reintegracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Zadanie szóste polegało na:

- prowadzeniu działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Należały do nich: leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, przeciwdziałanie przemocy domowej, działania na rzecz pomocy dzieciom alkoholików, w tym rozwijanie świetlic socjoterapeutycznych, działalność stowarzyszeń abstynenckich, które tworzą bezpieczne miejsce zdrowego i trzeźwego stylu życia dla alkoholików po zakończonej terapii. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakładał również wspieranie zatrudnienia socjalnego w oparciu o rzeczywiste potrzeby środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W roku 2018 wspierano istniejący **ruch społeczny Osiedla Kościuszki II** poprzez działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, który na mocy zawartych porozumień odpowiedzialny był za realizację dla społeczności Osiedla Kościuszki w Bolesławcu następujących działań:

- a) funkcjonowanie **Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży**. Założony koszt realizacji - 70.004,00 zł, wydatkowano – **65.609,09** tj. 93,72% . W codziennych zajęciach Klubu brało udział 20 osób w wieku od 3 do 15 lat. Wsparciem Klubu w ciągu całego roku 2018 objętych było 35 dzieci i młodzieży.
- b) funkcjonowanie „**Punktu Konsultacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie**” w korelacji z kontraktami socjalnymi i działaniami Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży oraz działania streetworkera. Założony koszt realizacji – 32.300,00 zł, wydatkowano – **32.020,08 zł**, tj. 99,13%. Z pomocy Punktu w roku 2018 – skorzystały 153 osoby, w tym 70 osoby objętych było wsparciem streetworkera.

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 6:

L.P	Rodzaj wskaźnika	Rok 2017	Rok 2018
1.	Liczba osób, które wzięły udział w działaniach: Klubu Osiedlowego i Punktu Konsultacyjnego na Osiedlu	168	173
2.	Liczba osób uzależnionych korzystających z programu reintegracji zawodowej	12	15

III. INNE ZADANIA WYNIKAJĄCE Z MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2018

1. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, członkowie gminnej komisji mają obowiązek być przeszkoleni w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ustawodawca nie wskazuje, jaki zakres kompetencji jest wymagany. Można jednak przyjąć, iż kwalifikacje członków komisji są pochodną zadań wskazanych w ustawie, które są inicjowane przez komisję i realizowane w ramach gminnego programu.

W roku **2018 Komisja** prowadziła działania polegające na wykonywaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Spośród zgłoszonych spraw przeprowadzano rozmowy, motywowano do poddania się leczeniu odwykowemu na zasadach dobrowolności, pouczano o szkodliwym wpływie alkoholu na organizm, na sytuację rodzinną, kierowano na badania do biegłych oraz składano wnioski do Sądu Rejonowego, Sądu Rodzinnego w Bolesławcu o wydanie postanowienia zobowiązującego do poddania się leczeniu odwykowemu.

Zakres działania Komisji określono w poniższej tabeli.

Lp.	Zakres	Ogółem	
		2017	2018
1.	Ilość spraw, które wpłynęły w danym roku	171	157
2.	Ilość wniosków skierowanych do Sądu Rodzinnego	92	34
3.	Inne zaburzenia stwierdzone przez biegłych	4	6
4.	Stwierdzony przez biegłych brak uzależnienia	3	3
5.	Zakończenie postępowania (brak przesłanek ustawowych)	2	36
6.	Sprawy w toku z roku poprzedniego	61	66
7.	Ilość opinii biegłych sądowych wydanych w postępowaniu orzekającym o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	46	61
8.	Liczba „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do MKRPA	108	63
9.	Liczba rodzin, których dotyczyły „NK”	81	58
10.	Liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	41	30
11.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w obszarze zgodności lokalizacji punktu z uchwałami Rady Gminy	52 Pozytywne	34 Pozytywne

(Źródło: dane MKRPA)

Ponadto w przypadkach zgłoszeń do Komisji spraw, które dotyczyły innych uzależnień niż od alkoholu - Komisja również przeprowadzała rozmowy z osobami i ich rodzinami informując o możliwościach uzyskania pomocy w zakresie zaistniałych problemów.

Koszty związane z działalnością Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w tym również badania biegłych sądowych) w Bolesławcu wyniosły w 2018 r. – 141.959 zł. Komisja pracowała w trybie pracy zespołów zadaniowych i posiedzeń plenarnych. W 2018 r. odbyło się 148 posiedzeń Komisji. Do Komisji wpłynęło 91 nowych spraw o zastosowanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, biegli sądowi wydali 61 opinii. Komisja wydała 34 postanowienia o zgodności usytuowania punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miasta. Komisja przeprowadziła 30 kontroli w punktach sprzedaży alkoholu. Działalność Komisji przebiegała zgodnie z bieżącymi potrzebami wynikającymi ze zgłoszeń w sprawach zastosowania procedury poddania się leczeniu odwykowemu, opiniowania wniosków o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz poradnictwa rodzinnego w obszarze przeciwdziałania przemocy.

2. Wykonanie w 2018 roku zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podstawę działań związanych z zapobieganiem narkomanii stanowią: ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z póź. zm.) oraz Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Bolesławiec. Realizację zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzono zgodnie z założeniami Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018. Na wykonanie działań dotyczących przeciwdziałania narkomanii zaplanowano w ww. Programie kwotę 54.000 zł, z której wydatkowano 51.994 zł.

Zadania własne gminy wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii korespondują z zadaniami wynikającymi z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ponadto, posiadają one to samo źródło finansowania, tj. dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Dlatego też były one realizowane w ramach jednego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania ukierunkowane w szczególności na przeciwdziałanie narkomanii oraz rozwiązywanie problemów narkomanii realizowane były w 2018 roku w następujących formach:

1) Wspomaganie działań instytucji i organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, zleconych do realizacji podmiotom wyłonionym w drodze konkursu, w tym dofinansowano:

- Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu na prowadzenie **Punktu informacyjno – konsultacyjnego w zakresie przeciwdziałania narkomanii**. Założony koszt realizacji zadania w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. - 20.000 zł, dotację wykorzystano w 100%. Z pomocy Punktu skorzystało 220 osób, w tym 6 osób objętych było wsparciem po zakończonym leczeniu podstawowym. Na podjęcie leczenia – terapię w ośrodkach terapeutycznych - zdecydowało się 50 osób.

- Stowarzyszenie Ochotniczych Hufców Pracy Oddział Terenowy we Wrocławiu – Hufiec Pracy 1-3 w Bolesławcu na realizację programu pn. „Wybieram życie! Nie biorę!”.

Założony koszt realizacji zadania: **6.600 zł**, dotację **wykorzystano w 100%**. W działaniach w ramach Programu wzięło udział 80 osób - młodzież z bolesławieckiego Hufca Pracy.

- Związek Harcerstwa Polskiego, - Chorągiew Dolnośląska, Hufiec Bolesławiec im. Szarych Szeregów, który realizował działania w obszarze profilaktyki uzależnień skierowanej do dzieci i młodzieży zajmował się w roku 2018 realizacją całorocznego Programu Profilaktycznego pn. **„Harcerze mówią NIE nikotynie, alkoholowi, narkotekom”**. Program adresowany był do dzieci i młodzieży zrzeszonej w związku oraz tych osób, które uczestniczyły sporadycznie w harcerskich przedsięwzięciach. Celem programu było poszerzenie działalności opartej na metodyce harcerskiej o treści służące przeciwdziałaniu sięganiu po środki zmieniające świadomość, wdrażanie dbałości o własne zdrowie i godne kierowanie swoim życiem. Programem objęto ok. 200 dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich.

Założony koszt realizacji zadań: **14.400 zł**, dotację **wykorzystano w 100%**.

2) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, działania profilaktyczne skierowane do osób zagrożonych uzależnieniem narkotykowym, w tym do dzieci i młodzieży, w tym dofinansowano:

- Realizację przez Straż Miejską w Bolesławcu działań profilaktyczno-edukacyjnych w ramach projektu pt. **„Bezpieczny Bolesławiec”**. Zaplanowano kwotę 6.000 zł, wykorzystano **5.994 zł**. W Projekcie wzięło udział 442 dzieci i młodzieży szkolnej, w tym 120 dzieci z Przedszkoli Bolesławieckich.

IV. FINANSOWANIE REALIZACJI

„MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2018”

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wyznaczając konkretne zadania, wskazuje (art. 11 ¹ ust.1) środki na ich realizację: *„w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych”*.

1. Na realizację zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zgodnie z założeniami Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 zabezpieczono środki w kwocie **1.133.257 zł (w tym 350.000 zł jako wydatki inwestycyjne) stanowiące wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu.**

2. Na realizację zadania: tworzenie infrastruktury dla alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież w ramach środowiskowej profilaktyki uzależnień – budowa zespołu boisk sportowych przy SP nr 5, została przekazana kwota 350.000 zł do Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji Miejskich Urzędu Miasta Bolesławiec.

3. Na realizację zadań określonych w **ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii**, zgodnie z założeniami Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018, zabezpieczono środki w kwocie **54.000 zł**. W 2018 r. wykorzystano **51.994 zł**.

Szczegółowa realizacja budżetu za rok 2018 przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Wysokość środków planowanych w zł	Wysokość środków wydatkowanych w zł
1	2	
OCHRONA ZDROWIA	1 133 257	1 117 748
z tego:		
Przeciwdziałanie narkomanii	54 000	51 994
z tego:		
I. Profilaktyka narkotykowa- akcje informacyjno- edukacyjne dotyczące uzależnień narkotykowych, działania profilaktyczne skierowane do osób zagrożonych uzależnieniem narkotykowym oraz dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami narkotycznymi.	8 000	5 994
II. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii oraz podmiotów, których działalność dotyczy zadań z zakresu zdrowia publicznego, w tym: Prowadzenie Punktu Przeciwdziałania Narkomanii	46 000	46 000
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1 079 257	1 065 754
z tego:		
I. Profilaktyka - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży; propagowanie trzeźwego stylu życia, programy profilaktyczne, przeciwdziałanie przemocy.	320 385	313 422
II. Świetlice profilaktyczno-środowiskowe, prowadzenie zajęć opiekuńczo- wychowawczych, zajęć terapii pedagogicznej i socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.	165 776	160 419
III. Wypoczynek- organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią uzależnień. Zadanie realizowane podczas ferii letnich i zimowych oraz w czasie przerw świątecznych wraz z realizacją programów profilaktycznych.	28 000	27 934

IV. Prowadzenie Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, poradnictwo psychologiczne i prowadzenie zajęć terapeutycznych.	72 300	72 020
V. Działalność sportowa- prowadzenie działań profilaktycznych poprzez działalność sportową skierowaną do dzieci i młodzieży, tworzenie infrastruktury dla alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież (budowa zespołu boisk sportowych przy SP nr 5).	350 000	350 000
VI. Obsługa realizacji zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii - działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , w tym: wynagrodzenie dla członków Komisji, wynagrodzenie biegłych orzekających o uzależnieniu od alkoholu, prowadzenie obsługi organizacyjnej Komisji (w tym składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy), koszty sądowe, szkolenia.	142 796	141 959

V. ZAKOŃCZENIE

Od wielu lat celami Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii, redukcja szkód przez nie wywołanych, a także zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Biorąc pod uwagę fakt, że współczesna profilaktyka ma na celu zwiększanie umiejętności społecznych dzieci i młodzieży oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i profilaktycznych nauczycieli, w roku 2019 należałoby podjąć następujące działania:

1. Objęcie programem profilaktyki środowiskowej (selektywnej) młodzież wymagającą wsparcia w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych (osoby w wieku 14-20 lat eksperymentujące z narkotykami lub używające alkohol okazjonalnie)
2. Objęcie, w większym zakresie, programami profilaktycznymi rodziców i wychowawców celem zwiększenia ich kompetencji wychowawczych oraz przeciwdziałania zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.
3. Wsparcie nauczycieli ze szkół podstawowych prowadzących profilaktykę wśród młodzieży szkolnej poprzez umożliwienie im skorzystania z programu profilaktycznego „Szkolne superwizje” – superwizja własnej pracy profilaktyka. (w szczególności dla nauczycieli przeszkolonych programem „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”).